



บันทึกความเข้าใจ
ว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี
ระหว่าง



ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย (OMT)

และ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งประเทศนิวซีแลนด์

ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นองค์กรอิสระซึ่งก่อตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (คริสต์ศักราช 1997) โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พุทธศักราช 2560 (คริสต์ศักราช 2017) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นการละเมิดประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ และแสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่าผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม รวมทั้งเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีความผิดหรือปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กรณีกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

และ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งประเทศนิวซีแลนด์ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้สำเร็จราชการแห่งนิวซีแลนด์ตามคำแนะนำของรัฐสภา ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีบทบาทและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติผู้ตรวจการแผ่นดิน คริสต์ศักราช 1975 โดยในภาพรวมผู้ตรวจการแผ่นดินมีเป้าหมายในการสอบสวนหาข้อเท็จจริง ทบทวน และตรวจสอบการปฏิบัติทางปกครองของหน่วยงานรัฐ และมีคำแนะนำและเสนอแนะแนวปฏิบัติ เพื่อเป็นหลักประกันว่าประชาชนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษามาตรการสำคัญหลายประการของหลักสิทธิมนุษยชนและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสิทธิของปัจเจกบุคคล และส่งเสริมความร่วมมือรับผิดชอบและความโปร่งใสของรัฐบาล โดยพิสดารแล้ว ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่ในการ :

- พัฒนาขีดความสามารถภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่และการตัดสินใจ;
- สร้างความตระหนักรู้ต่อสาธารณะเพื่อเอื้อให้ประชาชนเกิดการดำเนินการที่สร้างสรรค์เพื่อรักษาสิทธิของตนเอง;
- จัดให้มีการหารืออย่างเป็นทางการเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานรัฐในการตัดสินใจสำหรับการใดเป็นการเฉพาะ;
- จัดการคำร้องขอคำแนะนำและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับข้ออ้างว่าด้วยการประพฤติชั่วร้ายแรง;
- ปกป้องและควบคุมการที่เกี่ยวกับสิทธิผู้พิการในประเทศนิวซีแลนด์;
- ควบคุมและตรวจสอบสถานที่คุมขัง เพื่อมิให้เกิดการกระทำที่โหดร้ายและไร้มนุษยธรรม;
- แก้ไข สอบสวนหาข้อเท็จจริง และทบทวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ;
- ควบคุมการปฏิบัติและแนวปฏิบัติที่ดีของหน่วยงานรัฐในการบริหารจัดการ และตอบรับคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ;
- แก้ไขและสอบสวนหาข้อเท็จจริงเรื่องต่อเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐและการตัดสินใจ;
- มีส่วนร่วมในการพัฒนาเชิงระบบผ่านการระบุ แก้ไข และสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อข้อห่วงกังวลว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐและการตัดสินใจ; และ
- เรียนรู้จาก และช่วยเหลือในการพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับระหว่างประเทศ

ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้เข้าร่วม” จะตัดสินใจเกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เพื่อกำหนดรูปแบบการทำงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่าด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน ธรรมนูญ และวิชาชีพของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ย่อหน้าที่ 1 เงื่อนไขของบันทึกความเข้าใจ

ผู้เข้าร่วมตกลงร่วมกันที่จะอำนวยความสะดวกในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขและป้องกันการบริหารราชการแผ่นดินโดยมิชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันในเชิงยุทธศาสตร์ อันอยู่ภายในขอบเขตของหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่ก่อให้เกิดเงื่อนไข ข้อกำหนด หรือพันธกรณีที่ขัดแย้งกับ หรือแก้ไขเงื่อนไข ข้อกำหนดหรือพันธกรณีใดที่มีอยู่เดิมตามกรอบของข้อกำหนดและนโยบายของแต่ละฝ่าย ในกรณีที่มีความขัดหรือแย้งกันระหว่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ และกรอบของข้อกำหนดหรือนโยบายของแต่ละฝ่าย ให้ยึดตามอย่างหลัง

ย่อหน้าที่ 2. ขอบเขตความร่วมมือ

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับระบบกฎหมายและระบบการบริหารราชการแผ่นดินภายในประเทศ และในกรอบการดำเนินงานที่สามารถดำเนินการได้ตามศักยภาพ วิธีการ และทรัพยากร ให้ผู้เข้าร่วมร่วมกันตัดสินใจในการพัฒนาแนวคิด และ/หรือ ดำเนินรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือในกรอบต่อไปนี้ :

1. การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน แนวปฏิบัติระบบและกระบวนการ และออกแบบกลไกการประสานงาน เพื่อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และเพื่อกำหนดขอบเขตและข้อจำกัดของการแลกเปลี่ยนข้อมูลนั้น;
2. การพัฒนาบทบาทการสร้างขีดความสามารถ ตัวอย่างเช่น โดยไม่จำกัดแต่เพียงการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมแบบมืออาชีพ และอบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรมร่วม การกำหนดช่องทางการศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษาในสถาบันการอบรมหรือสถาบันการศึกษา ถ้ามี;
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถ (เช่น โดยไม่จำกัดแต่เพียง การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกงาน การสอนงาน และอื่น ๆ) ร่วมกับองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินอื่น (หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกัน) จากต่างประเทศ และร่วมกันวางแผนและพัฒนาโครงการพัฒนาขีดความสามารถตามที่เห็นสมควร เพื่อส่งเสริมและยกระดับวิชาชีพของผู้ตรวจการแผ่นดินในภูมิภาคแปซิฟิก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ ;
4. การพัฒนาแผนการขับเคลื่อนระดับทวิภาคีเพื่อส่งเสริมกลไกด้านธรรมนูญ การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน และกลไกของวิชาชีพผู้ตรวจการแผ่นดิน อันพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบความร่วมมือนี้ ;
5. การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง แวดวงการทูต องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นตามสมควร เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ;
6. การให้ความช่วยเหลือแก่คนชาติของผู้เข้าร่วม ภายใต้ขีดความสามารถตามกรอบของกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องในประเด็นการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศนั้น ๆ ; และ
7. กรอบความร่วมมืออื่นตามแต่ผู้เข้าร่วมจะเห็นพ้องกัน

ย่อหน้าที่ 3.

การดำเนินงานด้านวิชาการและรูปแบบการบังคับใช้

การดำเนินการหรือการสังเกตการณ์ในมิติความร่วมมือตามที่ระบุไว้ในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ให้ยึดถือตามแนวทาง ดังนี้ :

1. ผู้เข้าร่วมพึงจัดตั้งคณะทำงานร่วมภายหลังการลงนามบันทึกความเข้าใจ เพื่อรับผิดชอบในการร่างแผนงานที่สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการหารือและพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ เพื่อเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงตัดสินใจ ;
2. ในบรรดาดำเนินการของหน่วยงานที่ร่วมเป็นองค์ประกอบคณะทำงานร่วม ให้แต่ละฝ่ายกำหนดผู้ประสานงานหลักเพื่ออำนวยความสะดวกและขับเคลื่อนการส่งมอบข้อมูลระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นความลับ ทั้งนี้ กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ประสานงานจะต้องมีการแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ;
3. ผู้เข้าร่วม หรือคณะผู้แทนที่เหมาะสม พึงจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อพิจารณาทบทวน และประเมินการมีส่วนร่วม และการดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจ เพื่อนำเสนอกิจกรรมอื่นเพิ่มเติม หรือกิจกรรมใหม่ เพื่อพิจารณาข้อห่วงกังวล และหาแนวทางการแก้ปัญหา และเพื่ออภิปรายประเด็นอื่น ๆ ในการดำเนินงานภายใต้กรอบนี้

ย่อหน้าที่ 4.

การดำเนินการด้านการเงิน

แต่ละฝ่ายพึงรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยในบางกิจกรรม โครงการ หรือรายการที่จะดำเนินการภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีอาจเห็นชอบเกี่ยวกับรายละเอียดทางการเงิน ก่อนเริ่มดำเนินการ ทั้งนี้ การเตรียมการดังกล่าวพึงเป็นไปตามกรอบทางกฎหมายและนโยบายของคู่ภาคี

ย่อหน้าที่ 5.

การรักษาความลับ การให้อนุญาตใช้ข้อมูล และการสื่อสารกับบุคคลที่สาม

ข้อมูลที่ได้รับรับการร้องขอ หรือแบ่งปัน ซึ่งไม่ได้รับการอนุญาตให้เผยแพร่ต่อสาธารณะ ให้แต่ละฝ่ายพึงเก็บรักษาเป็นความลับสูงสุด นอกจากนี้ จะต้องไม่มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อบุคคลที่สาม หากปราศจากหนังสือยินยอมอย่างเป็นทางการของคู่ภาคีที่เป็นฝ่ายส่งมอบข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลหรือหลักฐานที่เป็นความลับที่ได้จากการดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะไม่ถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในคำขอ หากปราศจากความยินยอมล่วงหน้าของฝ่ายที่ให้ข้อมูล

การดำเนินการตามเงื่อนไขดังกล่าวของคู่ภาคีตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้จะมีผลบังคับใช้อยู่ต่อไป แม้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะสิ้นสุดลงแล้ว

ย่อหน้าที่ 6.

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดจากการตีความ การปฏิบัติ หรือการดำเนินกิจกรรมภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ให้ดำเนินการแก้ไขด้วยการเจรจาต่อรอง

ย่อหน้าที่ 7.

การมีผลบังคับใช้ การเปลี่ยนแปลงแก้ไข และการสิ้นสุด

ให้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ในวันที่มีการลงนามโดยผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากคู่ภาคี และระยะเวลาบังคับใช้ 5 ปี และสามารถต่ออายุได้โดยอัตโนมัติเป็นระยะเวลาเท่ากัน (5 ปี) เว้นแต่มีคู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งยกเลิกหรือสิ้นสุดให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร บันทึกความเข้าใจมีผลสิ้นสุด 30 วัน หลังจากที่ได้รับแจ้งจากอีกฝ่าย

เมื่อได้รับคำขอจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ให้จัดการประชุมหารือโดยทันทีเพื่อพิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใด ๆ ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงแก้ไขใด ๆ ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่มีการลงนามโดยผู้แทนที่ได้รับอนุญาตของผู้เข้าร่วม ในเอกสารทางการที่จัดทำเป็นการเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ลงนามในสำเนา 2 ฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรไทย วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 โดยจัดทำเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย

สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

แห่งประเทศนิวซีแลนด์

วิวัฒน์ รัชตะนันท์

ปีเตอร์ เอฟ. โบเชียร์

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน